БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Номгон 1 дүгээр баг, Баянхонгор сум,
Баянхонгор аймаг, 64101
Утас/факс: (976) 7044 2584
Вэбсайт: bayankhongor@audit.gov.mn

2022.03.25 № 1/267

танай ______________-ны №______________ -т

БАЯНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Н.ГАНСҮХ ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд баталгаажуулах аудит хийж, аудитын тайлан, дүгнэлтийг хүргүүлж байна.

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг нотлох баримтын хамт 2022 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

D:\alban bichig\A5-toot.docx

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2022/16- НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор хот

2022 он

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат
Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цээням

Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Алтантуяа

Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ 2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан..... 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан..... 5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан..... 11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан..... 13
3. Аудитын тайлан 14
3.1. Ерөнхий зүйл..... 14
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 15
3.4 Материаллаг байдал 15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 15
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө..... 16
3.5.2 Авлага 16
3.5.3 Бараа материал..... 17
3.5.4 Үндсэн хөрөнгө 18
3.5.5 Өр төлбөр 19
Эх сурвалж:..... 19
3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо..... 19
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв..... 20
3.9.1 Орлогын данс 20
3.6.2 Зардлын данс..... 21
3.7 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга..... 21
3.8 Шилэн дансны мэдээлэл..... 23
3.9. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга..... 24
4. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн..... 24
5. Хавсралт 1. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт..... 27

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Номгон 1 дүгээр баг, Баянхонгор сум,
Баянхонгор аймаг, 64101
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn

2022.03.25 № 2/160

танай ______________ -ны №______________ -т

БАЯНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Н.ГАНСҮХ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**590,281.5**	**865,537.2**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**164,112.5**	**288,222.5**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**164,112.5**	**288,222.5**
31210	**Төгрөг**	**164,112.5**	**288,222.5**
31211	Төрийн сангийн харилцах	164,112.5	288,222.5
33	**АВЛАГА**	**207,412.9**	**280,004.2**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0	615.01
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	0	106,299.00
33500	**Бусад авлага**	**10,070.0**	**32,356.3**
33510	Байгууллагаас авах авлага	10,070.0	21,000.0
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	0	11,356.25
33600	**Зээлийн авлага**	**197,342.9**	**140,734.0**
33610	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	**197,342.9**	**140,734.0**
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	197,342.9	140,734.0
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**218,756.1**	**297,310.4**
35100	**Түүхий эд материал**	**54,821.3**	**64,520.9**
35110	Тусгай зориулалттай материал	49,810.1	51,072.5
35130	Эм боох материал	5,011.2	13,448.4
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	45,000.0	57,063.5
35400	**Хангамжийн материал**	**106,552.4**	**170,226.0**
35410	Бичиг хэргийн материал	2,649.3	4,387.7
35420	Аж ахуйн материал	64,914.0	101,652.5
35440	Түлш, шатах тослох материал	501.0	4,775.8
35450	Барилгын засварын материал	2,677.2	2,899.3
35460	Хүнсний материал	0	19.60
35470	Бусад хангамжийн материал	35,810.9	56,491.1
35600	Мал амьтад	12,382.4	5,500.0
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,952,160.2**	**5,445,693.7**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**3,952,160.2**	**5,445,693.7**
39200	**Биет хөрөнгө**	**3,894,043.9**	**5,373,148.2**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,698,757.3	6,161,246.9
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,361,357.1	-1,607,316.5
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	155,334.2	256,300.7
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-88,485.1	-95,627.4
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	442,223.1	708,367.6
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-294,742.9	-435,012.5
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	209,378.9	238,899.6
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-129,364.8	-158,297.2
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	342,135.9	389,759.5

39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-112,733.8	-118,810.6
39217	Ном	32,791.8	33,531.8
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**58,116.2**	**72,545.5**
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,223.8	-1,292.5
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	57,910.0	72,858.0
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	0	-450.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,542,441.7**	**6,311,230.9**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**10,077.2**	**23,489.1**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**10,077.2**	**23,489.1**
41300	**Өглөг**	**10,077.2**	**23,489.1**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	10,077.2	0.0
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0	12,132.84
41360	**Бусад өглөг**	**0**	**11,356.25**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0	11,356.25
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,532,364.5**	**6,287,741.8**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**4,532,364.5**	**6,287,741.8**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,168,230.9	2,453,683.7
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**669,193.4**	**1,811,930.4**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	669,193.4	1,587,628.5
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0	224,301.8
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,694,940.2	2,022,127.7
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,542,441.7**	**6,311,230.9**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,655,150.1**	**3,801,591.6**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**131,576.0**	**122,170.6**
110	**Орлогын албан татвар**	**81,170.9**	**80,041.8**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**81,170.9**	**80,041.8**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	26,487.4	15,067.4
110003	Хөрөнгийн орлого	54,683.5	58,968.9
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**2,355.0**	**4,395.0**
113002	Бууны албан татвар	2,355.0	4,395.0
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**48,050.1**	**37,733.7**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**25,434.4**	**36,817.5**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,351.7	1,905.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,180.0	20.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	21,902.6	34,892.4
1181	**Газрын төлбөр**	**560.5**	**916.2**

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

118101	Газрын төлбөр	560.5	916.2
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**21,945.1**	**0.0**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	21,945.1	0.0
1183	**Бусад татвар**	**110.0**	**0.0**
118304	Нохойны албан татвар	110.0	0.0
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**281,282.7**	**451,535.0**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**281,282.7**	**451,535.0**
120003	Торгуулийн орлого	7,057.5	7,375.0
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**274,225.2**	**27,581.1**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,704.5	26,901.1
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	885.0	680.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	265,635.7	0.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,242,291.4**	**3,227,886.1**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,473,574.2**	**1,924,585.0**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,473,574.2	1,924,585.0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**113,872.8**	**305,931.1**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,000.0	1,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,357.4	199,030.6
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,515.4	105,900.5
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**654,844.5**	**842,028.4**
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	531,606.3	646,624.7
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	123,238.2	195,403.7
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,539,912.7**	**3,537,763.7**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,539,912.7**	**3,537,763.7**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,360,737.7**	**3,286,147.0**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,398,929.6**	**1,764,283.6**
210101	Үндсэн цалин	1,096,022.5	1,352,898.2
210102	Нэмэгдэл	165,134.8	286,708.3
210104	Урамшуулал	137,063.1	117,750.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	709.2	0.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**177,164.0**	**227,523.3**
210201	Тэтгэврийн даатгал	125,727.2	162,109.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,885.2	16,473.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,553.0	12,509.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,645.3	3,180.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,353.4	33,250.4
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**189,359.9**	**246,456.6**
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,244.6	18,109.7
210302	Түлш, халаалт	173,027.3	226,219.8
210303	Цэвэр, бохир ус	1,088.0	2,127.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**95,770.3**	**180,269.5**

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

210401	Бичиг хэрэг	8,486.8	6,909.0
210402	Тээвэр, шатахуун	28,388.3	51,147.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,092.2	6,410.0
210404	Ном, хэвлэл	5,593.2	949.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,482.1	30,836.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,257.2	11,262.4
210408	Бараа материал акталсны зардал	41,470.6	19,744.6
2105	**Нормативт зардал**	**54,795.3**	**147,975.2**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	939.2	73,568.6
210502	Хоол, хүнс	53,107.5	72,559.4
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	748.6	1,847.2
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**22,159.0**	**33,724.9**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	989.0	0.0
210604	Урсгал засвар	21,170.0	33,724.9
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,541.0**	**7,235.5**
210702	Дотоод албан томилолт	8,541.0	7,235.5
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**131,971.6**	**299,336.5**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	126,830.5	292,665.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	700.0	1,800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	593.5	562.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	179.5	99.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	24.9	102.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.0	4,035.0
210807	Газрын төлбөр	79.3	72.8
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**282,047.0**	**379,341.8**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,117.8	34,304.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,869.1	5,169.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	252,060.1	339,868.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**179,175.0**	**251,616.7**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**107,747.8**	**216,868.0**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,844.5	36,579.6
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	75,763.8	47,218.1
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,391.5	95,017.4
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,748.1	38,052.9
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**3,328.5**	**257.7**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,328.5	257.7
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**68,098.7**	**34,490.9**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68,098.7	34,490.9
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**115,237.4**	**263,828.0**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,144.4**	**39,526.2**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	2,144.4	38,316.1

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ

VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**113,093.0**	**224,301.8**

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**131,576.0**	**122,170.6**
110	**Орлогын албан татвар**	**81,170.9**	**80,041.8**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**81,170.9**	**80,041.8**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	26,487.4	15,067.4
110003	Хөрөнгийн орлого	54,683.5	58,968.9
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**2,355.0**	**4,395.0**
113002	Бууны албан татвар	2,355.0	4,395.0
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**48,050.1**	**37,733.7**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**25,434.4**	**36,817.5**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,351.7	1,905.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,180.0	20.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	21,902.6	34,892.4
1181	**Газрын төлбөр**	**560.5**	**916.2**
118101	Газрын төлбөр	560.5	916.2
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**21,945.1**	**0.0**
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	21,945.1	0.0
1183	**Бусад татвар**	**110.0**	**0.0**
118304	Нохойны албан татвар	110.0	0.0
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**93,666.1**	**150,565.1**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**93,666.1**	**150,565.1**
120003	Торгуулийн орлого	7,057.5	7,375.0
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**86,608.6**	**143,190.1**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	86,100.7	142,510.1
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	507.9	680.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,242,291.4**	**3,121,587.1**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,473,574.2**	**1,924,585.0**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,473,574.2	1,924,585.0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**113,872.8**	**305,931.1**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,000.0	1,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,357.4	123,394.6
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,515.4	105,900.5
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**654,844.5**	**842,028.4**
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	531,606.3	646,624.7
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	123,238.2	195,403.7
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,362,044.8**	**3,081,753.3**

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,362,044.8**	**3,081,753.3**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,182,869.7**	**2,820,136.6**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,388,644.4**	**1,772,308.1**
210101	Үндсэн цалин	1,085,737.3	1,351,115.1
210102	Нэмэгдэл	165,134.8	286,976.9
210104	Урамшуулал	137,063.1	127,289.1
210105	Гэрээт ажлын хөлс	709.2	0.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**176,689.5**	**230,327.5**
210201	Тэтгэврийн даатгал	125,252.6	164,862.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,885.2	16,486.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,553.0	12,764.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,645.3	3,182.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,353.4	33,032.4
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**189,215.9**	**250,731.4**
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,244.6	18,109.7
210302	Түлш, халаалт	172,883.3	230,494.6
210303	Цэвэр, бохир ус	1,088.0	2,127.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**57,418.0**	**117,582.5**
210401	Бичиг хэрэг	7,569.3	7,303.7
210402	Тээвэр, шатахуун	28,868.3	50,387.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,572.1	6,410.0
210404	Ном, хэвлэл	6,936.7	1,549.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,482.1	30,836.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,989.5	21,096.1
2105	**Нормативт зардал**	**79,223.9**	**137,156.4**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,097.5	43,589.2
210502	Хоол, хүнс	53,107.5	72,579.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	20,018.9	20,988.2
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**43,540.5**	**40,814.4**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,020.0	6,678.0
210602	Тавилга	400.0	0.0
210604	Урсгал засвар	40,120.5	34,136.4
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,541.0**	**7,235.5**
210702	Дотоод албан томилолт	8,541.0	7,235.5
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**188,541.1**	**148,282.9**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	183,400.0	141,611.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	700.0	1,800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	593.5	562.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	179.5	99.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	24.9	102.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.0	4,035.0
210807	Газрын төлбөр	79.3	72.8
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**51,055.5**	**115,697.8**

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,164.1	110,343.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	26,891.4	5,354.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**179,175.0**	**261,616.7**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**107,747.8**	**216,868.0**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,844.5	36,579.6
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	75,763.8	47,218.1
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,391.5	95,017.4
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,748.1	38,052.9
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**3,328.5**	**10,257.7**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,328.5	10,257.7
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**68,098.7**	**34,490.9**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	68,098.7	34,490.9
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**105,488.8**	**312,569.4**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**107,252.2**	**188,459.5**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**107,252.2**	**188,459.5**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**107,252.2**	**188,459.5**
220001	Барилга байгууламж	69,806.0	154,440.5
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	37,446.2	34,019.0
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-107,252.2**	**-188,459.5**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**-1,763.4**	**124,110.0**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	165,876.0	164,112.5
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	164,112.5	288,222.5

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,168,230.9**	**1,694,940.2**	**556,100.4**	**4,419,271.5**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,168,230.9**	**1,694,940.2**	**556,100.4**	**4,419,271.5**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.0**	**0.0**	**113,093.0**	**113,093.0**
10	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**2,168,230.9**	**1,694,940.2**	**669,193.4**	**4,532,364.5**
11	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**2,168,230.9**	**1,694,940.2**	**669,193.4**	**4,532,364.5**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	285,452.9	328,014.4	918,435.1	1,531,902.4
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,453,683.7**	**2,022,954.6**	**1,587,628.5**	**6,064,266.9**
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.0	-826.9	0.0	-826.9

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	224,301.8	224,301.8
20	**2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**2,453,683.7**	**2,022,127.7**	**1,811,930.4**	**6,287,741.8**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**3,199,006.30**	**2,929,790.79**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,948,602.60**	**2,775,350.31**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,882,315.00**	**2,709,972.01**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,817,835.50**	**1,772,308.14**
210101	Үндсэн цалин	1,382,935.70	1,351,115.13
210102	Нэмэгдэл	288,941.20	286,976.86
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,930.00	6,927.09
210104	Урамшуулал	139,028.60	127,289.05
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**240,187.70**	**230,327.52**
210201	Тэтгэврийн даатгал	171,199.80	164,862.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,247.00	16,486.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,799.80	12,764.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,449.10	3,182.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	34,492.00	33,032.40
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**256,376.80**	**250,731.39**
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,466.80	18,109.66
210302	Түлш, халаалт	233,782.40	230,494.57
210303	Цэвэр, бохир ус	2,127.60	2,127.16
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**119,955.60**	**117,882.54**
210401	Бичиг хэрэг	7,372.10	7,303.65
210402	Тээвэр, шатахуун	50,314.40	50,387.11
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,387.10	6,409.95
210404	Ном, хэвлэл	1,886.60	1,849.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	30,880.00	30,836.25
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,115.40	21,096.08
2105	**Нормативт зардал**	**154,905.90**	**137,156.40**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	43,589.20	43,589.20
210502	Хоол, хүнс	90,310.10	72,579.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	21,006.60	20,988.20
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**50,101.90**	**49,986.40**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,478.00	12,478.00
210602	Тавилга	700.00	700.00
210604	Урсгал засвар	36,923.90	36,808.40

008 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

2107	**Томилолт, зочны зардал**	**9,572.20**	**7,235.50**
210702	Дотоод албан томилолт	9,572.20	7,235.50
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**12,371.20**	**12,059.31**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,514.50	5,387.89
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,800.00	1,800.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	600.00	562.59
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	180.00	99.05
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	102.00	102.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,044.00	4,035.00
210807	Газрын төлбөр	130.70	72.78
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**221,008.20**	**132,284.82**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	205,749.80	117,030.82
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,258.40	15,254.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**66,287.60**	**65,378.30**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**66,287.60**	**65,378.30**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	37,488.90	36,579.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,179.10	26,179.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,619.60	2,619.60
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**250,403.70**	**154,440.48**
220001	Барилга байгууламж	250,403.70	154,440.48
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**3,199,006.30**	**3,052,317.65**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,924,585.00**	**1,890,094.07**
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,924,585.00	1,890,094.07
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,000,199.30**	**969,990.85**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	804,795.60	774,587.15
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	195,403.70	195,403.70
33	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**66,222.00**	**49,042.66**
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	66,222.00	49,042.66
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**208,000.00**	**143,190.07**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	103,000.00	142,510.09
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000.00	679.98
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	103,000.00	0
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**1,216.00**	**3,285.00**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**6**	**6**
610001	Төсвийн байгууллага	6	6
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**149**	**149**
620001	Удирдах ажилтан	13	13
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	101	96
620003	Үйлчлэх ажилтан	35	40

003 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГ ЗӨРЧИЛГҮЙ

63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	**912**	**912**
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	**659**	**659**
630001	Төрийн өмчит ЕБС	659	659
631	**СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА**	**253**	**253**
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	253	253
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**149**	**149**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8	8
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	69	69
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн їйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	3	4
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	21	21
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	40	39
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**305,931.07**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**305,931.07**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**144,183.60**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**144,183.60**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	144,183.60
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**161,747.47**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**151,489.73**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,039.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	95,017.39
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	35,433.33
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**10,257.74**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,257.74
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**305,931.07**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**305,931.07**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	123,394.55
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	105,900.52
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	75,636.00
III	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	**0.00**

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-т заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг сумын Засаг дарга Н.Гансүх танд танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022.03.17-аас 2022.03.25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2022.03.25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цээням, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх албан бичгийг 2022.01.27-ний өдрийн 1/79 дүгээр албан бичгээр ирүүлж, жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 05-ний өдөр ирүүлсэн байна.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны нэг дүгээр гарын үсгийг сумын Засаг даргаар Н.Гансүх, хоёр дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны даргаар Д.Аюуш нар зурж байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын Тамгын газрын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Орчин үеийн тэргүүний дэвшилтэт технологи нэвтэрсэн өндөр мэргэжилтэй, чадварлаг боловсон хүчний чадварт түшиглэн төрийн үйлчилгээг үзүүлэх, Монгол Улсын төр засгийн хууль, тогтоомжийг сумын хэмжээнд сурталчлах, төрийн үйлчилгээг ард түмэнд хөнгөн шуурхай хүргэхэд оршино.” гэж тодорхойлжээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Сумын нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх, төлөвлөгөөт зорилтуудыг биелүүлэх, мал аж ахуйн материаллаг баазыг бэхжүүлэх, ард иргэдийн амьдрал ахуйг дээшлүүлэх ажлыг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулах .
- Төрийн албан хаагчдын ажлын ачааллыг жигдрүүлэн ажиллахад ажлынхаа голыг чиглүүлж, ажилтан албан хаагчдын ажил үүргийг тодорхойлж, хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан, хөдөлмөрийн хамт олны ажлын амжилт, ололтыг бататгах, дутагдлыг арилгах зорилт тавин ажиллаж байна

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

- Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Баянцагаан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Бага" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 75 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн 3,537,763.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 35,337.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 26,533.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тайланд онд Баянцагаан сумын Сум дундын эмнэлэг нь ЭМС-ын 2019.11.29-ны өдрийн А/540 дугаартай "Журам, шалгуур үзүүлэлт жагсаалт батлах тухай" тушаалыг үндэслэн сумын Эрүүл мэндийн төв болж орон нутгийн төсвөөс санхүүжилт авч Баянцагаан сумын Засаг даргын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд санхүүгийн тайлан эхний үлдэгдэл 0 төгрөгөөр нэгтгэгдсэн.

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛ

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 261,032.8 мянга, эцсийн үлдэгдэл 340,720.9 мянган төгрөг болж 79,688.1 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн дансанд байгаа бэлэн мөнгө	164,112.5	288,222.5	124,110.0	43%
Дүн	261,032.8	340,720.9	79,688.1	100.0

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 288,222.5 мянган төгрөг нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 118,685.8 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 114,882.7 мянга, орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 54,654.0 мянган төгрөг байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 170,135.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 420,034.0 мянган төгрөг болж 249,898.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл / мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	-	615.0	615.0
Байгууллагаас авах авлага	10,070.0	32,356.3	22,286.3
Татаас санхүүжилтийн авлага	-	106,299.0	106,299.0
Зээлийн авлага	197,342.9	140,734.0	(56,609.0)
Дүн	207,412.9	280,004.2	72,591.3

Эх сурвалж: *Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

Нийт авлагын 50 хувь буюу 140,734.0 мянган төгрөгийг сум хөгжүүлэх сангийн авлага, 38 хувь буюу 106.299.0 мянган төгрөг нь Эрүүл мэндийн төвийн ЭМД-ын сангаас авах Ковид-19 өвчлөлийн эмчилгээний төлбөрийн санхүүжилт дутуу авсан холбоотой байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	-	22,971.3	22,971.3	8%
Соёл	120.0	10,000.0	9,880.0	4%
ЭМТ	-	106,299.0	106,299.0	38%
СХС	197,342.9	140,734.0	(56,609.0)	50%
ЕБС	9,950.0	-	(9,950.0)	0%
НИЙТ ДҮН	207,412.9	280,004.2	72,591.3	100%

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сум хөгжүүлэх сангийн авлага оны эхэнд 197,342.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бөгөөд тайлант онд 9 хүнд 59,000.0 мянган төгрөгийг шинээр олгож 2021 онд 118,214.6.8 мянган төгрөгийг барагдуулж оны эцэст 140,734.0 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн авлагын үлдэгдэлтэй ба хугацаа 2 зээлдэгчийн 6,702.8 мянган төгрөгийн зээл хугацаа хэтэрсэн байна.

Авлага дансны 615.0 мянган төгрөг нь ЗДТГ-ын ажилчдад илүү бодож олгосон цалингийн авлага, ЗДТГ-ын зураг төсвийн үнэ 11,000.0 мянган төгрөгийг сумын ОНХС-аас авах авлага, 11,356.2 мянган төгрөг нь хувь хүмүүсээс авах өвс тэжээлийн үнийн авлага, 10,000.0 мянган төгрөг нь Соёлын төвийн "Жишиг соёлын төв" уралдаанд шалгарч БСШУЯ-наас олгогдсон шагналын мөнгө нэмэлт санхүүжилтийн дансанд орж ирсэн

боловч зарцуулалт хийгдээгүй төвлөрүүлсэн учир дараа онд авахаар авлагаар тусгасан байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 218,756.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 297,310.4 төгрөг болж, 78,554.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл *\/мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	49,810.1	51,072.5	1,262.4
Эм боох материал	5,011.2	13,448.4	8,437.2
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	45,000.0	57,063.5	12,063.5
Бэлэн бүтээгдэхүүн			0.0
Бичиг хэргийн материал	2,649.3	4,387.7	1,738.4
Аж ахуйн материал	64,914.0	101,652.5	36,738.6
Сэлбэг хэрэгсэл	0.0	0.0	0.0
Түлш, шатах тослох материал	501.0	4,775.8	4,274.8
Барилгын засварын материал	2,677.2	2,899.3	222.1
Хүнсний материал	0.0	19.6	19.6
Бусад хангамжийн материал	35,810.9	56,491.1	20,680.2
Мал амьтад	12,382.4	5,500.0	-6,882.4
Дүн	**218,756.1**	**297,310.4**	**78,554.4**

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 297,310.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 78,554.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь сумын ЗДТГ 13,393.8 мянга, ИТХ 1,160.0 мянга, Эрүүл мэндийн төв 12,863.7 мянга, хүүхдийн цэцэрлэг 6,653.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь голлох нөлөө үзүүлж байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ЗДТГ	20,215.8	12,393.4	-7,822.4	4.2
ИТХ	1,240.0	421.0	-819.0	0.1
Соёл	12,852.1	16,282.0	3,429.9	5.5
ЭМТ	0.0	26,440.9	26,440.9	8.9
ЕБС	88,055.9	118,364.8	30,309.0	39.8
Цэцэрлэг	51,392.4	66,344.9	14,952.5	22.3
ОНХС	45,000.0	57,063.5	12,063.5	19.2
СХС			0.0	0.0
НИЙТ ДҮН	**218,756.1**	**297,310.4**	**78,554.4**	**100.0**

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 524,544.4 мянган төгрөгийн бараа материал нэмэгдсэн нь 394,166.6 мянган төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр, 550.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн авч, бүтцийн өөрчлөлтөөр 27,908.4 мянга, 43,425.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламжаар авсан байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	524,544.4	Хасагдсан	445,990.0
Худалдан авсан	394,166.6	Худалдсан, зарцуулсан	425,035.3
Хандиваар	43,425.4	шилжүүлсэн	
Шилжүүлсэн авсан	550.0		

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА 005

Шилжүүлэн авсан бүтцийн өөрчлөлтөөр	27,908.4	бусад	20,954.7
Бусад	58,494.0		

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,940,067.7 мянга, эцсийн үлдэгдэл 7,862,500.4 мянган төгрөг болж 1,922,432.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	**5,880,727.7**	**7,788,212.4**	**1,907,484.8**	**99.1**
Барилга байгууламж, орон сууц	4,698,757.3	6,161,246.9	1,462,489.6	78.4
Тээврийн хэрэгсэл	155,334.2	256,300.7	100,966.4	3.3
Машин тоног төхөөрөмж	442,223.1	708,367.6	266,144.6	9.0
Тавилга эд хогшил	209,378.9	238,899.6	29,520.7	3.0
Түүх соёлын дурсгалт зүйл	106.3	106.3		
Номын фонд	32,791.8	33,531.8	740.0	0.4
Бусад үндсэн хөрөнгө	342,135.9	389,759.5	47,623.5	5.0
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	**59,340.0**	**74,288.0**	**14,948.0**	**0.9**
Программ хангамж	1,430.0	1,430.0	0.0	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	57,910.0	72,858.0	14,948.0	0.9
НИЙТ ДҮН	**5,940,067.7**	**7,862,500.4**	**1,922,432.8**	**100.0**

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 1,922,432.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь сумын ЭМТ нь сумын Засаг даргын санхүүгийн тайланд нэгтгэгдэн 1,742,102.0 мянган төгрөгөөр, ЗДТГ-ын хөрөнгө 71,292.3 мянга, ЕБС-ийн хөрөнгө 69,042.1 мянга, Соёлын байгууллагын хөрөнгө 25,559.7 мянга, Цэцэрлэгийн хөрөнгө 10,206.6 мянган төгрөгөөр тус тус өссөнөөс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ЗДТГ	2,739,852.5	2,811,144.9	71,292.3	35.8
ИТХ	146,564.1	150,794.1	4,230.0	1.9
Соёл	563,028.3	588,588.0	25,559.7	7.5
ЭМТ	0.0	1,742,102.0	1,742,102.0	22.2
ЕБС	2,075,645.0	2,144,687.2	69,042.1	27.3
Цэцэрлэг	414,977.7	425,184.3	10,206.6	5.4
НИЙТ ДҮН	**5,940,067.7**	**7,862,500.4**	**1,922,432.8**	**100.0**

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэгтгэсэн тайлангаар мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн орлого авч, 179,393.27 мянган төгрөгийн хөрөнгийг балансаас хассан нь 98093.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж, 81,300.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн бүртгэсэн байна.

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл */мянган төгрөг/*

Нэмэгдсэн	**2,101,826.04**	Хасагдсан	**179,393.27**
Худалдан авсан	34,019.0	Худалдсан	0
Хандиваар	25,725.0	Акталсан	98,093.3
Шилжүүлэн авсан	84,672.3	Шилжүүлсэн	81,300.0
Шилжүүлэн авсан бүтцийн өөрчлөлтөөр	1,733,438.1		0
бусад	183,206.9	Бусад	0

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ЗӨРЧИЛГҮЙ

Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	40764.0		

Эх сурвалж: *Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 10,077.2 мянга, эцсийн үлдэгдэл 23,489.1 мянган төгрөг болж 13,411.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР ДҮН	**10,077.2**	**23,489.1**	**13,411.9**	**100.0**
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	10,077.2	-	(10,077.2)	-
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	12,132.8	12,132.8	51.7
Байгууллагад төлөх өглөг	-	11,356.3	11,356.3	48.3
Дүн	10,077.2	23,489.1	13,411.9	100.0

ЭХ СУРВАЛЖ: *Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

Богино хугацаат өр төлбөр нь сумын ЭМТ-ийн ЭМД-ын санхүүжилт дутуу орсонтой холбоотой сумын эмийн өглөг 12,132.8 мянга, сумын ЗДТГ-ын Сум дундын ойн ангид өвс тэжээлийн өглөг 11,356.3 мянга нийт 23,489.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ЗДТГ	-	11,356.3	11,356.3	48%
ИТХ	-		-	0%
Соёл	-		-	0%
ЭМТ	-	12,132.8	12,132.8	52%
ЕБС	10,077.2		(10,077.2)	0%
Цэцэрлэг	-		-	0%
ОНХС			-	0%
СХС			-	0%
ДҮН	**10,077.2**	**23,489.1**	**13,411.9**	

Эх сурвалж: *Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4,532,364.5 мянга, эцсийн үлдэгдэл 6,287,741.8 мянган төгрөг болж, 1,755,377.5 мянган төгрөгөөр төгрөгөөр өссөн нь Баянцагаан сумын Сум дундын эмнэлэг нь сумын Эрүүл мэндийн төв болж статусаа өөрчилсөнтэй холбоотойгоор 1,531,075.5 мянган төгрөгөөр, хуримтлагдсан үр дүнгийн данс тайлант оны хуримтлагдсан ашиг 224,301.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт № 12. Засгийн газрын хувь оролцоо */мянган төгрөг/*

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,168,230.9	2,453,683.7	285,452.9	39.0
Өмч: - төрийн	2,168,230.9	2,453,683.7	285,452.9	39.0
Хуримтлагдсан үр дүн	669,193.4	1,811,930.4	1,142,737.0	28.8
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,694,940.2	2,022,127.7	327,187.5	32.2
Дүн	4,532,364.5	6,287,741.8	1,755,377.3	100.0

005 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГ

Эх сурвалж: *Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан*

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2020.12.17-ны өдрийн хуралдаанаар 2/09 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 99,100.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 6,000.0 мянга, нийт 105,100.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого *//мянган төгрөг/*

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	99,100.0	122,170.6	23,655.6	123%
ИОТХ	6,500.0	15,067.4	8,567.4	232%
хадгаламжийн хүүгийн орлого	55,000.0	58,968.9	3,968.9	107%
Бууны татвар	4,000.0	4,395.0		110%
ҮХЭХ борлуулсны албан татвар	3,000.0	6,005.5	3,005.5	200%
Улсын тэмдэгт	3,000.0	1,905.1	(1,094.9)	64%
Газрын төлбөр	1,600.0	916.2	(683.8)	57%
Ус рашаан	-	-	-	
Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	25,000.0	34,892.4	9,892.4	140%
ТТАМАТөлбөр	1,000.0	20.0		2%
Нохойны татвар	-		-	
2.Татварын бус орлого	6000	7375	1375	123%
2.1.Хүү торгуулийн орлого	6,000.0	7,375.0	1,375.0	123%
Нийт дүн	105,100.0	129,545.6	25,030.6	123%

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 25,030.6 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл иргэний орлого тодорхойлох хуудсаар тодорхойлсон татварын орлого 8,567.4 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлого 3,968.9 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого 3,005.5 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 9,892.4 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин улсын тэмдэгтийн хураамж 1,094.9 мянга, газрын төлбөр 683.8 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Баянцагаан сумын татварын орлогын гүйцэтгэлийн мэдээг 127,196.0 мянган төгрөг буюу төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангаас 2,350.0 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод Засаг даргын Тамгын газар 679,9 мянга, Соёлын төвд 1,201.5 мянган төгрөгийн орлого, ОНХС-нд өвс тэжээл бусад орлого 22,050.0 мянган

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

төгрөг, СХС-ийн зээл хүүгийн эргэн төлөлтөөс 119,258.6 мянган төгрөг төлөгдөж нийт 143,190.1 мянган төгрөг орсон байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 148,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 119,258.6 мянган төгрөгийн орлогыг оруулсан байна.

3.6.2 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 71806, 72101 гэсэн кодтой 9 хөтөлбөрт зориулан 3,199,006.3 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,929,790.8 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас мянган төгрөгийг 2,775,350.3 урсгал зардалд зарцуулсан бол 154,440.5 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

3.7 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.7.1 Төсвийн төлөвлөлт

Аймгийн СТСХ-ээс авсан судалгаагаар тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн ба Эрүүл мэндийн системийн дээд байгууллага нь нэг хүнээр тооцсон хувьсах зардлын нормативыг баримтлан тухайн сумын хүн амын тоотой харьцуулж төсвийг төлөвлөсөн ба сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020.12.17-ний өдрийн 2/09 дугаар тогтоолоор нийт 3,095,166.9 мянган төгрөгийг баталсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар *\/мянган төгрөг/*

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Сумын ИТХ	118,958.8	89,766.3	29,192.5
ЗДТГ	443,127.8	363,147.2	79,980.6
ЭМТ	678,905.8	606,875.5	72,030.3
ЕБС	1,105,236.2	1,077,983.8	27,252.4
Цэцэрлэг	445,638.7	463,644.9	-18,006.2
Соёлын төв	108,351.2	95,345.5	13,005.7
ОНХС		250,403.7	-250,403.7
СХС		148,000.0	-148,000.0
Нийт дүн	2,900,218.5	3,095,166.9	-194,948.4

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын хуралдааны 2020.12.17-ний өдрийн 2/09 дугаар тогтоолоор анх 3,095,166.9 мянган төгрөг, 2021.07.23-ний өдрийн 5/14 дугаар тогтоолоор 60,001.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсан бол тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зардлыг аймгийн Засаг даргын 2021.12.06-ний өдрийн А/742 дугаар захирамжаар Ерөнхий боловсролын сургуульд 23,160.0 мянга, Цэцэрлэгт 20,678.0 мянга нийт 43,838.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлснээр сумын нийт төсөв 3,199,006.3 мянган төгрөг болсон.

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА ... [stamp]

Сумын ИТХ-аас 2021.12.06-ний өдрийн А/742 дугаар захирамжаар тусгай зориулалтын шилжүүлгийг 43,838.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байхад төсвийг тодотгон батлаагүй байна.

Нийт зардлын 1,924,585.0 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилтээс, 195,403.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 646,624.7 мянган төгрөгийг аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгээс, 105,100.0 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн төсвөөс, 105,000.0 мянган төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 66,222.0 мянган төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтээс 156,070.9 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгийн ОНХС-аас авах санхүүжилт, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг бүрэн авч, эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтээс 17,179.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу авч ба улсын төсөвт 34,490.9 мянга, орон нутгийн төсөвт 25,248.2 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар *\/мянган төгрөг/*

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН-ын төсөвт төвлөрүүлсэн	Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн
ИТХ	95,216.3	93,521.2	1,695.1	1.0	1,695.1	
ЗДТГ	410,935.4	389,812.6	21,122.8	0.9	19,802.9	
ЭМТ	606,875.5	588,478.1	18,397.4	1.0		663.9
ЕБС	1,156,781.8	1,150,556.8	6,225.0	1.0		2,979.8
Цэцэрлэг	431,672.9	399,664.7	32,008.2	0.9		30,847.2
Соёлын төв	99,120.7	93,572.0	5,548.7	0.9	3,750.2	
ОНХС	250,403.7	154,440.5	95,963.2	0.6		
СХС	148,000.0	59,745.0	88,255.1	0.4		
Нийт дүн	**3,199,006.3**	**2,929,790.8**	**269,215.5**	**6.8**	**25,248.2**	**34,490.9**

Эх сурвалж: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,929,790.8 мянган төгрөг буюу 91.5 хувьтай байгаа нь Цэцэрлэг нь ковид цар тахалтай холбогдуулан хоолны зардлыг 17,312.2 мянга, байр ашиглалтын тогтмол зардлыг 1,161.0 мянга, цалин, НДШ-ийн зардлыг 13,498.0 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн, сумын ЗДТГ нь тайланд онд цалингийн зардал 16,210.8 мянга, ЭМНДШ-ийн зардал 2,897.6 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 60.9 мянга, томилолтын зардал 1,515.4 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэх ажил 154,440.5 мянган төгрөг, СХС-аас олгох зээлийг 59,000.0 мянган төгрөгөөр олгосноос 184,218.3 мянган төгрөгийн төсвийг зарцуулаагүйгээс хэмнэлт үүссэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7.2 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд нийт 305,931.1 мянган төгрөг төвлөрснөөс дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 123,394.6 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлогоос 75,636.0 мянга, Эрүүл мэндийн төвийн үндсэн үйл ажиллагааны орлого 105,900.5 мянга, Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс сумын ИТХ-д 1000.0 мянган санхүүжилт тус тус орсон байна.

Гүйцэтгэлээр тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж 21,039.0 мянга, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг 95,017.4 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 144,183.6 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулалт 35,433.3 мянган төгрөгийг зарцуулж 10,257.7 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	ЕБС	Цэцэрлэг	Соёл	ЭМТ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	**1,000.0**	**34,041.2**	**75,802.5**	**3,550.9**	**10,000.0**	**181,536.5**	**305,931.1**
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000.0						1,000.0
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		34,041.2	75,802.5	3,550.9	10,000.0	0.0	123,394.6
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого						105,900.5	105,900.5
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого						75,636.0	75,636.0
НИЙТ ЗАРЛАГА	**1,000.0**	**34,041.2**	**75,571.3**	**3,524.3**	**0.0**	**181,536.5**	**295,673.3**
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000.0	34,041.2	9,347.8			99,794.6	144,183.6
Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал						35,433.3	35,433.3
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж			21,039.0				21,039.0
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг			45,184.5	3,524.3		46,308.6	95,017.4

3.8 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 79 мэдээллээс 74 мэдээллийг хугацаанд нь, аудитын тайлан, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт зэрэг 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

3.9. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг аудитор Н.Бунчинсүрэн гүйцэтгэж, 81,000.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 2 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй, шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэхдээ хуулийн хугацаанд мэдээлээгүй зөрчил давтагдан гарсан байна.

4. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн нийт 8 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагад “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт, сумын ЗДТГ-т “Хязгаарлалтай” санал дүгнэлт хүргүүлж, сумын ИТХ, Соёл, СХС, ОНХС-ийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагааг түүвэрт хамруулан шалгасан.

Хүснэгт 17 *ТШЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн дүгнэлт*

№	Байгууллагын нэр	Аудит хийсэн байгууллагын нэр	Дүгнэлтийн хэлбэр
1	Засаг даргын Тамгын газар	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар	Хязгаарлалттай
2	Ерөнхий боловсролын сургууль		Зөрчилгүй
3	Эрүүл мэндийн төв	"Баян ташаагийн эх аудит" ХХК	Зөрчилгүй
4	Цэцэрлэг		Зөрчилгүй
5	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурал	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар	Түүвэрт хамрагдсан
6	Соёлын төв		Түүвэрт хамрагдсан
7	Орон нутгийн хөгжлийн сан		Түүвэрт хамрагдсан
8	Сум хөгжүүлэх сан		Түүвэрт хамрагдсан

Баянцагаан сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн дараах зөрчлийн дүн бидний тооцсон материаллаг байдлын түвшнээс давсан, мөн АДБОУС 1240 (АОУС 240) дагуу сонгосон горим сорилоор доорх алдаа зөрчил илэрч

- Тайлант онд шилжиж ирсэн 25,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий Лексус-470 маркийн автомашин нь банк бус санхүүгийн байгууллагын нэр дээр эзэмшлийн гэрчилгээтэй.
- Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөрөнгө оруулалтаар ирээд 3 жил болоогүй TLC 200 автомашин засвар үйлчилгээ, зогсоолын төлбөр 8,149.9 мянган төгрөгийг төсвөөс гаргасанд төсөвт буцаан төлүүлж төсөвт учирсан хохирлыг арилгахаар өгсөн зөвлөмж хэрэгжүүлээгүй,
- Тайлант онд шилжиж ирсэн, өөрийн эзэмшилд шилжээгүй дээрх Лексус-470 автомашинд 7,000.0 мянган төгрөгийн засвар хийсэн зэрэг нь “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгөх үндэслэл болжээ.

Харьяа байгууллагуудын төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 616,190.1 мянган төгрөгийн 15 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 28,800.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад залруулж, 1,817.2 төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 87,000.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчилд албан шаардлага өгч, 498,572.9 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 10 зөвлөмжийг хүргүүлжээ. Үүнээс нийцлийн аудиттай холбоотой зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 497,227.8 мянган төгрөгийн 9 зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 18 ТШЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчил /мян.төг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
Ерөнхий боловсролын сургууль	1	28,800.0	1	28,800.0						
Хүүхдийн цэцэрлэг	0	-								
ЗДТГ	4	35,162.3			1	1,817.2	2	32,000.0	1	1,345.1
ОНХС	1	55,000.0					1	55,000.0		
Эрүүл мэндийн төв	0	-								
Сум хөгжүүлэх сан	0	-								
СТА зөрчлийн дүн	6	118,962.3	1	28,800.0	1	1,817.2	3	87,000.0	1	1,345.1
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
Ерөнхий боловсролын сургууль	3	168,726.6							3	168,726.6
Хүүхдийн цэцэрлэг	2	49,382.8							2	49,382.8
ЗДТГ	2	96,395.1							2	96,395.1
Иргэдийн төлөөлөгчийн хурал	0	-								
Соёл	0	-								
Эрүүл мэндийн төв	1	140,762.6							1	140,762.6
ОНХС	1	41,960.7							1	41,960.7
Нийцлийн аудитын дүн	9	497,227.8	0	0	0	0	0	0	9	497,227.8
Нийт дүн	15	616,190.1	1	28,800.00	1	1,817.2	3	87,000.0	10	498,572.9

Харьяа төсвийн байгууллагуудын дүн					
Ерөнхий боловсролын сургууль					
1	Санхүүгийн тайланд бие бус хөрөнгийн зардлыг 28,800.0 төгрөгөөр дутуу тайлагнасан байна.	28,800.0	Санхүүгийн тайлангийн Мөнгөн гүйлгээний тайланд залруулга хийв.	Дарга, нягтлан бодогч	С.Нандинцэцэг, Г.Наранчимэг
2	Боловсролын салбар үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ой арга хэмжээний зардалд 500.0 мянга, гүйлтийн зам авах зардалд 1,800.0 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.	2,300.0	Цаашид Засгийн газрын тогтоол болон дээд шатны байгууллагаас гаргасан тушаал шийдвэрийг мөрдөн ажиллах зөвлөмж хүргүүлэв.	Дарга, нягтлан бодогч	С.Нандинцэцэг, Г.Наранчимэг
3	Тайлант онд тогтмол зардалд 122,019.5 мянган төгрөг батлагдсан ба нийт батлагдсан төсвийн 20 хувь нь 24,403.9 мянган төгрөг байна. Тус онд 3,245.1 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүссэн бөгөөд 24,400.6 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг үүсгээгүй байна.	24,400.6	Цаашид Засгийн газрын тогтоол болон дээд шатны байгууллагаас гаргасан тушаал шийдвэрийг мөрдөн ажиллах зөвлөмж хүргүүлэв.	Дарга, нягтлан бодогч	С.Нандинцэцэг, Г.Наранчимэг
4	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл мэдээлбэл зохих 149 мэдээллээс тухай бүр оруулахаас 142,026.0 мянган төгрөгийн 12	142,026.0	Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах	Дарга, нягтлан бодогч	С.Нандинцэцэг, Г.Наранчимэг

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

	мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна				
	ДҮН	**197,526.6**			
Засаг даргын Тамгын газар					
1	Ажилтан, албан хаагчдын цалинг төрийн албаны нэгдсэн системд амралт бодож олгохдоо 1,817.2 мянган төгрөгийг давхардуулан олгосон байна.	1817.2	Давхардуулан олгосон 1,817.2 мянган төгрөгийн амралтын цалинг нэр бүхий 5 албан хаагчдаар нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
2	Аж ахуйн материал 565.0 мянга, Түлш шатахууны зардалд 230.1 мянга, бусад хангамжийн материал 550.0 мянга, нийт 1,345.1 мянган төгрөгөөр тайланг зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1,345.1	Дутуу тайлагнасан 1,345.1 мянган төгрөгийн тайланг үнэ зөв гаргаж эхний хагас жилд багтаан шалгуулах.	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
3	Тайлант онд шилжиж ирсэн 25.0 сая төгрөгийн үнэ бүхий Лексус-470 маркийн автомашин нь банк бус санхүүгийн байгууллагын нэр дээр эзэмшлийн гэрчилгээтэй байна.	25,000.0	Баянцагаан сумын ЗДТГ-т эзэмшүүлсэн Лексус-470 маркийн автомашины эзэмшлийн гэрчилгээг холбогдох хуулийн байгууллагад шилжүүлэн шалгуулж, өөрийн эзэмшлийн нэр дээр шилжүүлэн авах албан шаардлага хүргүүлэв	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
4	Өмнөх онд зөвлөмжөөр хөрөнгө оруулалтаар ирээд 3 жил болоогүй TLC 200 автомашин засвар үйлчилгээ, зогсоолын төлбөр 8,149.9 мянган төгрөгийг төсвөөс гаргасанд төсөвт буцаан төлүүлж төсөвт учирсан хохирлыг арилгахаар өгсөн байхад тайлант онд шилжиж ирсэн, өөрийн эзэмшилд шилжээгүй хөрөнгөд 7,000.0 мянган төгрөгийн засвар хийж зөрчлийг давтан гаргасан байна	7,000.0	Тайлант онд зарцуулсан 7000.0 мянган төгрөг болон өмнөх оны 8149.9 мянган төгрөгийн хохирлыг барагдуулах арга хэмжээг хуулийн байгууллагад өгч шийдвэрлүүлэх албан шаардлага өгөв.	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
5	Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 493,678.8 мянган төгрөгийн үнийн дүнтэй 151 мэдээллийг байршуулахаас 402,170.6 мянган төгрөгийн 116 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан бол Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан 91,507.8 мянган төгрөгийн 35 мэдээг хугацаа хоцроож байршуулсан	91,507.8	Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээг цаг хугацаанд нь байршуулж байх.	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
6	Байгууллагын ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг анх 26,986.1 мянган төгрөгөөр, тодотголоор 26,537.0 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 26,476.2 мянган төгрөг зарцуулж Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.8 [1] дэх заалтаар 20 хувь буюу 5,397.2 мянган төгрөг хэмнэхээс 509.9 мянган төгрөг буюу 1.2 хувь хэмнэсэн нь тогтоолыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.	4,887.3	Цаашид Засгийн газраас төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээ болон баримтлах чиглэлийн талаар гаргасан тогтоол, журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах	Дарга, нягтлан бодогч	М.Чинбат, Г.Түмэнболд
	ДҮН	**131,557.4**			
Цэцэрлэг					
1	Баянцагаан сумын Цэцэрлэг нь 2021 онд нийт 399,664.6 мянган төгрөгийн 27 төрлийн 151 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 2 мэдээ мэдээллийн хугацаа нь болоогүй, 119 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж, 35,281.7 мянган төгрөгийн 30 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна	35,281.7	Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх гэсэн зөвлөмж өгөв.	Дарга, нягтлан бодогч	

[1] байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах

2	Байгууллагын ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 17,728.6 мянган төгрөгөөр баталсан ба гүйцэтгэлээр 16,567.5 мянган төгрөг зарцуулсан нь тогтмол зардлын 20 хувь бууруулах буюу 14,101.1 мянган төгрөгийн хэмнээгүй нь Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.8 дахь заалттай нийцэхгүй байна.	14,101.1	Цаашид байгууллагын удирдлага гаргасан тогтоол, журам, шийдвэрийг хэрэгжүүлж ажиллах.	Дарга, нягтлан бодогч	
	ДҮН	**49,382.8**			
Эрүүл мэндийн төв					
1	2021 онд нийт 770,014.0 мянга төгрөгийн 17 төрлийн 119 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 2 мэдээ мэдээллийн хугацаа нь болоогүй, 93 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж, 140,762.6 мянган төгрөгийн 24 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна	140,762.6	Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв	Дарга, нягтлан бодогч	М.Даваахүү, П.Эрдэнэчимэг
	ДҮН	**140,762.6**			
Орон нутгийн хөгжлийн сан					
1	Баянцагаан сумын ОНС-гийн хөрөнгөөр Буянт хөрс наран ХХК-аас 55.0 сая төгрөгөөр Ковш автомашин худалдан авах гэрээг 2021.09.20-ны өдөр байгуулж хөрөнгийг худалдан авсан байна. Аудитаар хог тээврийн зориулалттай автомашины тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ нь байгууллагын эзэмшилд шилжиж ирээгүй байна.	55,000.0	Авто тээврийн тухай хуулийн 171 дүгээр зүйлийн 171.1 дэх заалтыг зөрчсөн тул зөрчил арилгуулах албан шаардлага хүргүүлж байна.	Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
2	Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.3 т заасан 41960.7 мянган төгрөгийн 1 мэдээллийг хоцроосон	41,960.7	Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн 6.4.3 дахь заалтыг хуулийн хугацаанд мэдээлж байх зөвлөмж хүргүүлэв.	Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
	ДҮН	**96,960.7**			
Төсвийн шууд захирагчийн тайлангийн алдааны дүн		**616,190.1**			

4.1 Аудитын илрүүлэлт

Төвлөрүүлэн захирагчид 46,188.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 5 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

4.1.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ТАЙЛАГНАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ

1.Илрүүлэлт: Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлсэн хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг хэрэгжүүлсэн эсэх талаарх төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сумын ИТХ-аар төсвийг хөтөлбөр, арга хэмжээ, хүрэх үр дүнгийн зорилттой уялдуулан батлуулж жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэлийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр гаргаж тайлбар танилцуулгын хамт ирүүлж байх.

2. УДИРДЛАГЫН ДЭЭД БОЛОН ДОТООД ХЯНАЛТ

2.Илрүүлэлт :Тус сумд тусгай зориулалтын шилжүүлгээс олгох санхүүжилтийг аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/742 дугаар захирамжаар 43,838.0 мянган төгрөгөөр

нэмэгдүүлснийг сумын ИТХ-ын тогтоолоор нэмж тодотгоогүй төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан сумын ИТХ-ын тогтоолоос 43,838.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.2.1 дэх хэсэгт "Дээд шатны төсөвт тодотгол хийсний улмаас тухайн шатны төсөвт тодотгол хийх зайлшгүй шаардлага бий болсон" гэсэн заалтын хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сумын Засаг дарга дээд шатны төсөв захирагчаас төсөвт өөрчлөлт оруулсан тохиолдолд төсвийн тодотголыг боловсруулж сумын ИТХ-д өргөн мэдүүлж төсөвт тодотгол оруулж байх.

3.Илрүүлэлт: Тухайн сумын Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч Баянцагаан сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сулаас 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 616,190.1 мянган төгрөгийн 15 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж заасныг зөрчсөн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10 дахь заалтыг мөрдөж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсөвт байгууллагуудад дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

4.Илрүүлэлт: Тус сумын ОНЕО-ын дансанд сумд төвлөрөх татварын орлогоор 129,545.6 мянган төгрөг төвлөрсөн ч Татварын хэлтэст 127,195.6 мянган төгрөг буюу 2,350.0 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн байна.

Энэ нь санхүүгийн тайлангийн аудитын "үнэлгээ ба хуваарилалт", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Татварын орлогын мэдээг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлагнасан орон нутгийн орлогын мэдээтэй тохируулан зөрүүгүй гаргах.

3. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

5.Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 79 мэдээллээс 74 мэдээллийг хугацаанд нь, аудитын тайлан, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт зэрэг 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх зарчмыг баримтална" гэснийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст хугацаанд нь бүрэн байршуулах.

5. Хавсралт 1. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2022.03.25			БНА-2022/16/НА-СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Баянцагаан сумын Засаг дарга	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
	1.Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлан				
1	Тус сумд тусгай зориулалтын шилжүүлгээс олгох санхүүжилтийг аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/742 дугаар захирамжаар 43838.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлснийг сумын ИТХ-ын тогтоолоор нэмж тодотгоогүй төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан сумын ИТХ-ын тогтоолоос 43838.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	43,838.0	Төсвийн тодотголыг боловсруулж тухайн шатны Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал өргөн мэдүүлж төсөвт тодотгол оруулж батлах зөвлөмж хүргүүлэв.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
2	Тус сумын ОНЕО-ын дансанд сумд төвлөрөх татварын орлогоор 129545.6 мянган төгрөг төвлөрсөн ч Татварын хэлтэст 127195.6 мянган төгрөг буюу 2350.0 мянган төгрөгөөр дутуу мэдээлсэн байна.	2,350.0	Татварын орлогын мэдээг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлагнасан орон нутгийн орлогын мэдээтэй тохируулан зөрүүгүй гаргах зөвлөмж хүргүүлэв	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
3	Баянцагаан сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлсэн хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг хэрэгжүүлсэн эсэх талаарх төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлээгүй байна	-	Сумын ИТХ-аар төсвийг хөтөлбөр, арга хэмжээ, хүрэх үр дүнгийн зорилттой уялдуулан батлуулж жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэлийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр гаргаж тайлбар танилцуулгын хамт ирүүлж байх зөвлөмж хүргүүлэв	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
4	Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 79 мэдээллээс 74 мэдээллийг хугацаанд нь, аудитын тайлан, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт зэрэг 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна	-	Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж хуулийн хугацаанд мэдээг байршуулж байх зөвлөмж хүргүүлэв	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
5	Тухайн сумын Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч Баянцагаан сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сулаас 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 616,190.1 мянган төгрөгийн 15 алдаа, зөрчил илэрсэн байна		Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10 дахь заалтыг мөрдөж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсөвт байгууллагуудад дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж хүргүүлэв.	Сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны дарга	Н.Гансүх, Д.Аюуш
	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангийн алдааны дүн	**46,188.0**			

---oOo---

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙ... ЗӨРЧЛИЙГ ... 006